

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมผลศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาผลศึกษาทุกโรงเรียนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ประชากรทั้งหมด 41 คน เป็นผู้บริหาร 23 คน ครูผู้สอนผลศึกษา 18 คน จากโรงเรียนศึกษาพิเศษ 14 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืนมาครบคิดเป็นร้อยละ 100

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีคำนวณหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง วิเคราะห์หาค่ามีซิมิลเลขคณิต คำนวณหาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) เพื่อทดสอบความมีนัยสำคัญของมีซิมิลเลขคณิต โดยการทดสอบค่าที (t - test)

สรุปผลการวิจัย

ก. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้บริหาร

ผู้บริหารในโรงเรียนศึกษาพิเศษเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางด้านการศึกษาพิเศษ มีประสบการณ์ในการเป็นครูมากกว่า 20 ปีขึ้นไป และทำงานในตำแหน่งผู้บริหารมาเป็นเวลา 1 - 5 ปี นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่สอนวิชาสามัญอีกด้วย

2. ครูผลศึกษา

ครูผลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ศึกษาสาขาวิชาเอก ผลศึกษา

วิชาโทสาขาวิชา มีประสบการณ์การเป็นครูสอนวิชาพลศึกษามาเป็นเวลา 1 - 5 ปี ในด้านการสอนครูพลศึกษา ต้องรับผิดชอบการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา และวิชาอื่น ๆ รวมทั้งหมดประมาณสัปดาห์ละ 16 - 20 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่ครูประจำชั้น งานธุรการ และงานกักตวงนักเรียน ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ เข้ารับการอบรมทางค่านพลศึกษาหลายครั้ง

ข. ค่านการ เรียนการสอน

1. ปัญหาค่านวัตถุประสงค์

พบว่าการสอนวิชาพลศึกษาแก่เด็กพิเศษให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ นั้น การให้มีโอกาสคืนสู่สภาพปกติได้เร็วขึ้นเป็นปัญหามากที่สุด เพราะ เด็กพิการบางประเภทไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิมได้ รองลงมาคือ ให้สามารถคิดและเลือกวิธีการเสริมสร้างสุขภาพให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาวะการณแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในการเสริมสร้างสุขภาพ และสามารถนำไปปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย วัตถุประสงค์ วิชาพลศึกษาที่เป็นปัญหาต่อการสอนให้บรรลุเรื่องลำดับจากมากไปหาน้อย คือ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการเสริมสร้างสุขภาพ และสามารถนำไปปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย เพื่อช่วยพัฒนา ค่านอุปนิสัย จิตใจ อารมณ์อันเนื่องมาจากความผิดปกติ และให้รู้คุณค่าของการเกิดมาเป็นมนุษย์ ตลอดจนการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการเข้าสังคม และทำงานร่วมกับผู้อื่น

2. ปัญหาค่านการสอนวิชาพลศึกษา

พบว่าการสอนวิชาพลศึกษาให้แก่เด็กพิเศษ ที่เป็นปัญหามาก คือ การคิดแปลงกิจกรรมให้เหมาะสมกับภาวะของเด็กพิเศษ การแก้ไขปรับปรุงความบกพร่องทางร่างกาย และการนำเอาสถาบันหน่วยราชการ หน่วยงานเอกชน องค์กร และบุคลากรจากภายนอกเข้ามาช่วยเหลือในการสอน การจัดหาอุปกรณ์และเครื่องมือช่วยเหลือเด็กพิเศษในการประกอบกิจกรรม รวมทั้งขาดแคลนงบประมาณสนับสนุน

การดำเนินงานและจัดกิจกรรม

3. ปัญหาการสอนกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียน

พบว่า การสอนกิจกรรมพลศึกษาให้แก่เด็กพิเศษ ที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ สอนเทนนิส ซอฟบอล ยูโด ยิงธนู โปโลน้ำ มวยสากล และกิจกรรมที่เป็น ปัญหา รองลงมาตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ กระโดดน้ำ มวยสากล เซปัก ตะกร้อ จักรยาน กระบี่กระบอง บาสเกตบอล เนตบอล

4. ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาอื่นมีต่อการ เรียนการสอนวิชาพลศึกษา

จะพบว่าครูผู้สอนวิชาอื่นไม่เห็นคุณค่า และ ความสำคัญของวิชา พลศึกษา และมีความเข้าใจว่าวิชาพลศึกษาไม่ใช่วิชาการ จึงไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ คำนการสอน การจัดกิจกรรม คำแนะนำและความช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ปัญหา รองลงมาคือ ขาดความเข้าใจในหน้าที่และบทบาทของครูพลศึกษา

5. ปัญหาเกี่ยวกับครูนักเรียน

พบว่านักเรียนไม่มีความเข้าใจในหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของ วิชาพลศึกษา ขาดความรู้พื้นฐานทางค่านวิชาพลศึกษา ไม่มีการค้นคว้าหาความรู้ เพิ่มเติม ไม่เข้าใจในขีดจำกัดความสามารถของตนเอง ต้องการเล่นเองอย่าง อิสระมากกว่าการฝึกกิจกรรมทางพลศึกษา ไม่รู้จักการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้ เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

6. ปัญหาการวัดผล และประเมินผลวิชาพลศึกษา

พบว่า การวัดผลและประเมินผลวิชาพลศึกษา โดยใช้ข้อทดสอบ เป็นปัญหามากที่สุด และขาดความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การวัดผลของกระทรวง ศึกษาธิการ รวมทั้งการกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดผล สำหรับเด็กพิเศษ สำหรับการ วัดผลโดยวิธีปฏิบัติประสบปัญหาบ่อย

7. ปัญหาการจกกิจกรรมเสริมหลักสูตร

พบว่า การจกกิจกรรมเสริมหลักสูตรประสบปัญหาอย่างมากในเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ปัญหาของลงมากคือ การจกวางโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่แน่นอนรวมทั้งการจกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรขึ้นโดยเฉพาะกิจกรรมที่จกขึ้นไม่สอดคล้องกับสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่

ค. ปัญหาค่านบุคลากร อุปกรณ์สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก

1. ปัญหาค่านบุคลากร

พบว่าครูพลศึกษาขาดความรู้และประสบการณ์ในการสอนเด็กพิเศษ และมักจะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ สนับสนุนจากสถาบัน หน่วยงานราชการ เอกชน องค์กรและบุคลากรภายนอก โรงเรียนศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ขาดครูพลศึกษาที่มีความรู้ทางด้านพลศึกษา และครูพลศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนไม่ค่อยมีกำลังขวัญในการทำงาน เพราะโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมวิทยฐานะ ความก้าวหน้าทางความรู้และสวัสดิการในการทำงาน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างครูพลศึกษา กับผู้ปกครอง และโรงเรียนก็เป็นปัญหาทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองของนักเรียนในการจกกิจกรรมพลศึกษา

2. ปัญหาค่านอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก

พบว่าโรงเรียนศึกษาพิเศษส่วนใหญ่จะมีอุปกรณ์การสอน คือ ลูกฟุตบอลมากที่สุด ลูกบาสเกตบอล ลูกวอลเลย์บอล โตะปิงปอง ไม้ปิงปอง ไม้แบดมินตัน ลูกทุ่มน้ำหนัก ไม้คทาวิ่งผลัด ฆาะสำหรับเรียนยี่ดหุ่ย อุปกรณ์การสอนพลศึกษาส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในโรงเรียนมีความเพียงพอต่อการจกกิจกรรม

สนามและสถานที่เรียนพลศึกษา คือ สนามฟุตบอล และสนามบาสเกตบอล แต่ยังมีไม่ถึงถึงทุกโรงเรียน สนามเทนนิสและห้องฝึกพลศึกษาโดยเฉพาะไม่มี และเกือบทุกโรงเรียนมีเครื่องชางน้ำหนักและวัดส่วนสูง

ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกของโรงเรียนศึกษาพิเศษส่วนใหญ่คือ ไม่มีงบประมาณในการจัดดำเนินการ ซึ่งเป็นผลเชื่อมโยงไปถึงปัญหาค่าอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาค่าน้ำมัน สถานที่เรียนพลศึกษามีไม่เพียงพอ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกไม่เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ปัญหารองลงมาคือ ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายของนักเรียน สถานที่สำหรับเก็บอุปกรณ์ ห้องปฐมพยาบาล ห้องทำงานของครูพลศึกษา และโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีแหล่งค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับวิชาพลศึกษา เครื่องแต่งกายของนักเรียนในชั่วโมงเรียนพลศึกษาไม่เหมาะสม สวัสดิการ ค่านการ เรียนพลศึกษาของนักเรียนยังไม่ดีพอ

ง. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารและครูพลศึกษา มีความคิดเห็นว่าการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินงานทางด้านพลศึกษา เพิ่มอัตรากำลังครูพลศึกษา และก่อนบรรจุควรมีการอบรมวิธีการสอนแก่เด็กพิเศษด้วย ค่าเงินการในเรื่องอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกให้พอกับความต้องการและเหมาะสมกับสภาพของเด็กพิเศษ และเพื่อให้การดำเนินงานทางด้านพลศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมาย ควรจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนา ทั้งในระดับผู้บริหาร และครูพลศึกษา การจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษา สำหรับเด็กพิเศษ ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ ดังนั้นหน่วยงานของรัฐ และองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ควรจัดให้มีสถาบันฝึกอบรมครูผู้สอนพลศึกษาแก่เด็กพิเศษขึ้นโดยตรง หรือส่งบุคลากรไปศึกษาอบรมวิธีการสอนพลศึกษาแก่เด็กพิเศษ และนำมาเผยแพร่แก่ครูสอนพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษ

จ. การทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที (t - test)

ผลการทดสอบความแตกต่างของขนาดเฉลี่ยของปัญหาระหว่างผู้บริหาร และครูพลศึกษา ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันในด้านการสอนให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา และปัญหาค่านบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ผู้บริหารครูพลศึกษาประสบปัญหาค่านการสอนให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ปัญหาการสอนวิชาพลศึกษา และปัญหาค่านบุคลากรแตกต่างกัน

ส่วนในค่านปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนวิชาอื่น มีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ผู้บริหารและครูพลศึกษาประสบปัญหาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

กล่าวโดยทั่วไป ปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน ประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขคือ งบประมาณ ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหาร ครูพลศึกษาไม่เพียงพอ และไม่มีความรู้ด้านการสอนเด็กพิเศษ การจัดสอน กิจกรรมพลศึกษา อุปกรณ์ สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ไม่เหมาะสมและพอเพียงกับความต้องการ

อภิปรายผลการวิจัย

ก. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานภาพของผู้บริหาร

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารในโรงเรียนศึกษาพิเศษส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี และศึกษาทางด้านการศึกษาพิเศษและบริหารการศึกษา มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร ไม่น้อยกว่า 5 ปี ซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อการบริหารงาน การศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษ แต่ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาอบรมความรู้ทางด้านพลศึกษา หรือมีความรู้ทางด้านพลศึกษาน้อย ทำให้ไม่เข้าใจในบทบาทของครูพลศึกษา และเห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษาน้อยลง ผู้บริหารนอกจากต้องปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งแล้ว ต้องทำหน้าที่สอนวิชาสามัญด้วยถึงร้อยละ 78.26 และโรงเรียนศึกษาพิเศษทั้งหมดเป็นโรงเรียนแบบสหศึกษา

2. สถานภาพของครูพลศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าครูพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และไม่ได้จบทางด้านพลศึกษาโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ จากการวิจัยของ พี เจ ซิลเวสเตอร์ (P.J. Silvester) พบว่า "ครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีหลักการและวิธีการสอนมักจะปล่อยให้เด็กเล่นตามลำพัง ทำให้นักเรียนไม่สามารถประสบความสำเร็จ"¹ จากการประชุมทางด้านพลานามัยของประเทศไทยในกลุ่มอาฟริกา ซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา เช่นเดียวกับประเทศไทยได้ยอมรับว่า "ผู้สอนวิชาพลานามัยควรมีวุฒิต่างปริญญาตรี โดยมีวิชาพลานามัย เป็นวิชาหลัก"² ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ขาดความรู้ และประสบการณ์ในการสอนเด็กพิเศษ และนอกจากนี้ ยังต้องทำหน้าที่อย่างอื่นนอกเหนือจากการสอน ได้แก่หน้าที่ฝ่ายธุรการ ครูประจำชั้น ครูปกครอง ครูเวร สอนวิชาสามัญ ลูกเสือ และยุวกาชาดอีกด้วย ครูพลศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไป อันมีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงตัวบุคคล ให้มีสภาพเหมาะสมกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อที่จะทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาได้ผลยิ่งขึ้น

๗. ด้านการเรียนการสอน

1. ปัญหาความวิตถประสงค

จากการวิจัยพบว่าการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษ

¹P.J. Silvester, "Attitude of Physical Education in the Primary School," Physical Educator, 61:183 (July, 1969), PP.32-36

²Report of WCOTP, All African Conference on Health and Physical Education, Monrovia: Liveria (June, 1962), P.24.

เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จนั้น มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการดังนี้

ครูพลศึกษาไม่มีความรู้ทางด้านพลศึกษา ทำให้ขาดหลักการและวิธีการที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน หรือมีความรู้เพราะสำเร็จการศึกษาอบรมมาทางด้านพลศึกษาโดยตรง แต่ไม่มีประสบการณ์และเทคนิค ในการสอนเด็กพิเศษ จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคอย่างมากที่จะสอนวิชาพลศึกษาให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์

ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านการศึกษารวมทางด้านพลศึกษา หรือมีความรู้ทางด้านพลศึกษาน้อย จึงไม่เข้าใจในบทบาทและความสำคัญของการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา อันเป็นผลทำให้วิชาพลศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร การวิจัยของเคนเนท (Kenneth) พบว่า "โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้วางแผนการสอน ชั่วโมงการสอนจัดไว้เล็กน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายของโรงเรียน"¹ ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อขาดการสนับสนุนขาดความเข้าใจอันดีต่อวิชาพลศึกษา ทำให้การเรียนการสอนวิชานี้ไม่สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

งบประมาณก็เป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งที่จะ เป็นเครื่องสนับสนุนให้โปรแกรมพลศึกษาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ แต่โรงเรียนศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานและโรงเรียนการศึกษาพิเศษบางแห่ง เป็นของเอกชนดำเนินการในรูปของมูลนิธิ ทางด้านงบประมาณจึงต้องช่วยเหลือตนเอง เมื่องบประมาณในการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ การบริหารงานก็ไม่คล่องตัว และเชื่อมโยงไปถึงปัญหาค่าอื่น ๆ อีกด้วย

อุปกรณ์การสอน สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกในโรงเรียนศึกษาพิเศษ มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน อุปกรณ์การเรียนวิชาพลศึกษาไม่เหมาะสม เพราะอุปกรณ์บางอย่างต้องดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสมสภาพความ

¹Kenneth Grierson, "Physical Education in Alberta High Schools" "The Alberta Journal of Education Research 1 (April 1955):34

บทพร่องของนักเรียน ไม่สามารถนำไปใช้ได้เลยเหมือนเด็กปกติ โรงเรียนพลศึกษา โดยเฉพาะขนาดของบริเวณสนามไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปการวิจัยของ คอรรี่ (Korri) ที่กล่าวว่า "โรงเรียนขาดอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ซึ่งเป็นอุปสรรคทำให้การจัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคน ไม่ทั่วถึง"¹ ในวิชาพลศึกษาถือว่า "สถานที่หรือสนามที่ใช้สอนกิจกรรมพลศึกษานั้น เปรียบเสมือนห้องปฏิบัติการของพลศึกษา"²

2. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ที่ครูพลศึกษาประสบคือ การคัดแปลงกิจกรรมพลศึกษาให้เหมาะสมกับสภาวะของเด็กพิเศษ ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมาก เพราะครูพลศึกษาไม่มีความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีการสอนเด็กพิเศษ ในปัจจุบันนี้ยังไม่มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ และก่อนการบรรจุครูพลศึกษาเข้าทำงานก็ไม่มีอบรมเทคนิควิธีการสอนเด็กพิเศษ จึงทำให้ประสิทธิภาพในการสอนด้อยลง มอร์แกน (Morgan) กล่าวว่า "ครูที่สอนแต่ละวิชา มีหลักการวิธีสอน การวัดและประเมินผลที่แตกต่างกันโดยเฉพาะวิชาพลศึกษา ต้องใช้เทคนิคการสอน การวัดผลและความสามารถของครูผู้สอน จึงจะทำให้ให้นักเรียนเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีและถูกต้อง"³

¹Lea Jean Korri, "Instructional Problems Encountered by Women Physical Education Teacher and their relation to teaching competency as expressed by Physical Education Majors in Minnesota" Dissertation Abstracts International 31(April 1971): 5181 A.

²วรศักดิ์ เพ็ชรขอม, หลักและวิธีการสอนพลศึกษาชั้นมัธยมศึกษา, (พระนคร : อุดมศึกษา แผนการพิมพ์, 2513), หน้า 6.

³Joy Elner Morgan, "The Teacher as a Spicial Leader," P. 18.

3. ปัญหาการสอนกิจกรรมพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษ

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมพลศึกษาที่จัดสอนในโรงเรียนศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ได้แก่ บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ฟุตบอล แบดมินตัน เทเบดเทนนิส กรีฑา ยืดหยุ่น ภายบริหาร สำหรับกิจกรรมที่จัดสอนและปัญหามากได้แก่ ลอนเทนนิส ซอฟบอล ยูโด มวยสากล บาสเกตบอล และกิจกรรมพลศึกษาที่ครูพลศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหามากที่สุดได้แก่ ยิงธนู โปโลน้ำ กระโดดน้ำ ซึ่งกิจกรรมที่เป็นปัญหาเนื่องมาจากมีสถานที่ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสม อุปกรณ์ในการประกอบกิจกรรมมีราคาแพง ไม่สามารถจัดหาให้ได้เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน และอุปกรณ์บางอย่างไม่สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนได้ กติกาของกิจกรรมบางประเภท เช่น ซอฟบอล ลอนเทนนิส มวยสากล บาสเกตบอล โปโลน้ำ กระโดดน้ำ ยุ่งยากและซับซ้อนมากเกินไป ทำให้การสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง และปัญหาอีกประการหนึ่ง เนื่องมาจากเด็กพิเศษส่วนใหญ่มีพลังเหลือใช้ การสอนกิจกรรมประเภทที่ต้องต่อสู้ปะทะกัน เด็กจะเล่นกันอย่างรุนแรง เป็นสาเหตุทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท เกิดความขัดแย้งแตกแยกความสามัคคีในหมู่คณะ กิจกรรมประเภทนี้ได้แก่ มวยสากล ยูโด บาสเกตบอล

4. ปัญหาเกี่ยวกับครูสอนวิชาอื่นมีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าครูสอนวิชาอื่นส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจผิดต่อวิชาพลศึกษา เข้าใจว่าวิชาพลศึกษาไม่ใช่วิชาการ จึงไม่เห็นความสำคัญของวิชาพลศึกษามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา

5. ปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่าเด็กส่วนใหญ่ไม่มีทักษะและความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาพลศึกษา เมื่อโรงเรียนประสบปัญหาทางด้านอุปกรณ์การสอนอยู่แล้ว การที่จะให้เด็กเกิดทักษะจากการฝึกฝนกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ ย่อมเป็นไปได้ยาก เพราะเด็กไม่มีโอกาสฝึกหัดอย่างทั่วถึง และปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือ นักเรียนต้องการเล่นเอง

อย่างอิสระมากกว่าฝึกกิจกรรมทางการศึกษา ไม่มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับตัวนักเรียนในเรื่องเหล่านี้ จะต้องมีการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สนองตอบความต้องการและความสนใจของนักเรียน เจมส์ และ เวบบ์ (James and Webb) กล่าวว่า "ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางพลศึกษาของนักเรียนขึ้นอยู่กับ การวางแผนการสอนที่ดี และความสามารถของครูผู้สอน"¹

6. ปัญหาการวัดและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการวัดผล และประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตร และระเบียบการวัดผลของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับผู้บริหารประสบปัญหาการวัดและประเมินผลโดยข้อทดสอบ การวัดผลและประเมินผลส่วนใหญ่เน้นด้านการปฏิบัติ และมีความยากลำบากในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดผลสำหรับเด็กพิเศษ

7. ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไม่เพียงพอ การจัดกิจกรรมมักจะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมที่จัดขึ้นไม่สอดคล้องกับสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่

¹James J. Myrle and Webb M. Idn, "Why gires "Sit out"

During Physical Education Lesson" An Investigation: The Physisal Educator. 57(November 1965): p.p. 75-81.

๗. ปัญหาค่านบุคลากร อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องมืออำนวยความสะดวก

1. ปัญหาค่านบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาพิเศษมีครูพลศึกษาไม่เพียงพอ และครูที่ทำหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จทางด้านพลศึกษาโดยตรง บางโรงเรียนมีครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา แต่ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนเด็กพิเศษ จึงขาดเทคนิคและวิธีการที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน การนำเอาหน่วยงานราชการ หน่วยงานของเอกชน องค์กร และบุคลากรภายนอกเข้ามา ร่วมในการจัดกิจกรรมพลศึกษา มักจะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญและขาดการสนับสนุนในค่านต่าง ๆ เท่าที่ควร ได้แก่ ค่านงบประมาณ การส่งเสริมวิทยฐานะ ความก้าวหน้าของครูพลศึกษา การให้สวัสดิการแก่ครูพลศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปการวิจัยของ เปล่งศรี เทพบุญชร ที่ว่า "ผู้บริหารและครูใหญ่ส่วนมากไม่ให้การสนับสนุนวิชาพลศึกษา"¹ การดำเนินโปรแกรมพลศึกษาไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน เพราะผู้ปกครองและโรงเรียนขาดการติดต่อกับประสานสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน

2. ปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องมืออำนวยความสะดวก

ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศึกษาพิเศษ ส่วนใหญ่จะมีสนามฟุตบอล และสนามบาสเกตบอล อยู่ในสภาพใช้สอนได้ แต่มีไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมต่อการเรียนการสอน โรงฝึกพลศึกษาในร่ม ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายนักเรียน ห้องเก็บอุปกรณ์กีฬา ห้องทำงานเฉพาะของครูพลศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มี ที่มียังไม่เพียงพอเลย ไม่สะดวก

¹ เปล่งศรี เทพบุญชร "ปัญหาการสอนพลศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" (ปริญญามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2514)

ส่วนเรื่องอุปกรณ์กีฬา จากผลการวิจัยพบว่า อุปกรณ์กีฬาที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน และไม่เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาที่โรงเรียนศึกษาพิเศษชาครที่มีวุฒิทางพลศึกษาต้องใช้ครูที่มีวุฒิอย่างอื่นมาช่วยสอน ควรจัดตั้งงบประมาณขออัตราบรรจุครูที่มีวุฒิพลศึกษาให้เพียงพอ ครูพลศึกษามีชั่วโมงสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา มากกว่าการสอนวิชาการศึกษาอื่น และก่อนการบรรจุครูพลศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเทคนิควิธีการสอนเด็กพิเศษก่อนปฏิบัติหน้าที่การสอนจริงในชั้นเรียน ถ้าเป็นครูไม่มีวุฒิพลศึกษา ควรจะให้ได้รับการอบรมทางด้านพลศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอน การวัดผล ตลอดจนได้มีการฝึกทักษะการกีฬา เพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับเด็กได้อย่างถูกต้อง บุคเซอร์ (Bucher) กล่าวไว้ว่า "การสอนวิชาพลศึกษาที่จะให้ได้ผลดีนั้น ครูผู้สอนควรมีวุฒิพลศึกษาโดยตรง เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทศนคติ และแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน"¹
2. ไม่ควรให้ครูพลศึกษารับผิดชอบงานหลายด้าน และควรเปิดโอกาสให้ครูพลศึกษาได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
3. ควรจัดหาอุปกรณ์ให้พอเพียงและเหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท ปรับปรุงสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกให้สอดคล้องกับจำนวนและสภาพความแตกต่างของนักเรียน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณทางพลศึกษาให้มากขึ้นกว่าเดิม

¹Charles A. Bucher, Administration of School Health and Physical Education, (The C.V. Mosby Company), 1955.

4. กรมพลศึกษา กองการศึกษาพิเศษ มูลนิธิ สมาคม ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนี้ ควรจะให้มีการร่วมมือกัน วางมาตรฐานการจัดและเลือกเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของเด็กแต่ละประเภท ร่วมมือกันจัดทำวัสดุอุปกรณ์ทางด้านการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา รวมทั้งการจัดทำเอกสาร วารสาร ตำรา คู่มือ เผยแพร่ความรู้ทางด้านเนื้อหา หลักการ วิธีการ และเทคนิคการสอนเด็กพิเศษ แก่ครูสอนวิชาพลศึกษา

5. ควรจัดให้มีการอบรมครูสอนวิชาพลศึกษาอย่างน้อยปีละครั้ง ในด้านการสอน วิธีสอน การวัดผล เพื่อนำหลักการและวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน

6. สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวกับการศึกษาเด็กพิเศษ ควรส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมทางด้านพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เพื่อนำความรู้มาเผยแพร่ให้แก่ครูพลศึกษาที่สอนอยู่ในโรงเรียนศึกษาพิเศษ หรือเปิดให้มีสถาบันการศึกษาฝึกหัดครูพลศึกษาสำหรับเด็กพิเศษขึ้นโดยเฉพาะ

7. ผู้บริหารและครูพลศึกษาของโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองนักเรียน ชี้แจงให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบถึงการเรียนการสอน ตลอดจนความเข้าใจที่ถูกต้อง เชิญเขาร่วมกิจกรรมหรือร่วมงานของโรงเรียน เพื่อจะได้มองเห็นความสำคัญและคุณค่าของกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัด รวมทั้งกิจกรรมทางพลศึกษาคด้วย

8. รัฐควรให้การสนับสนุนโรงเรียนศึกษาพิเศษของรัฐ และของเอกชน หรือมูลนิธิในด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ และจัดสิ่งแวดลอมให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กพิเศษแต่ละประเภท

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาการจัดและการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษแต่ละประเภท
2. ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาของโรงเรียนศึกษาพิเศษในระดับชั้นประถมหรือมัธยม
3. ศึกษาปัญหาการจัดและดำเนินโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษสำหรับนักเรียนชาย หรือนักเรียนหญิง
4. การศึกษาปัญหาควรใช้ทั้งวิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และแบบสอบถามร่วมกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย